

۱۳۲۷/۱۲/۱۱

وزارت فرهنگ

(۱)

پیش نویس

اصول کلی مربوط به مدارس حرفه ای روستائی و برنامه تحصیلات مدارس مذکور به صریح
شورا عالی فرهنگ

الف- اصول کلی :

ماده اول- دوره تحویل در مدارس حرفه ای روستائی سه سال است و دانش آموزان نیکه دارای گواهینامه چهارساله ابتدائی هستند در این مدارس پذیرفته میشوند.

ماده دوم- مدارس حرفه ای روستائی در خارج از شهرها در دهات و قصبات باید تشکیل شود.

ماده سوم- ساعت دروس هر کلاس ۳۳ و مشتمل بر دو قسمت نظری و عملی خواهد بود که ۱۸ ساعت دروس نظری و ۱۵ ساعت آن دروس عملی خواهد بود.

ماده چهارم- هرگاه بعلل فنی و مساعدن نبودن هوا عملیات در مزارع و صحرا امکان پذیر نباشد ممکن است بجای عملیات در مزارع دروس نظری و عملیات فنی دیگر تدریس و تعلیم شود در مقابل در مواقع مساعدن و نیروی عملیات در مزارع انجام گردد ولی بهر حال ساعاتی که برای عملیات تعیین کنند باید عملیات در مزارع بعمل آید.

ماده پنجم- صبح ها سه زنگ و مدت هر زنگ ۵۰ دقیقه و مدت تنفس بین دو زنگ ۱۰ دقیقه خواهد بود.

ماده ششم- بعد از ظهرها مخصوص کارهای عملی و مشتمل بر دو زنگ یک ساعت و نیم و استراحت ربع ساعت خواهد بود و مدرسه از ساعت ۱۳ شروع و ساعت ۱۷ ختم میشود و بعد از ظهر پنجشنبه مدرسه تعطیل است.

ماده هفتم- هر مدرسه بین ۲ تا ۵ هکتار زمین و آب کافی باید داشته باشد.

ماده هشتم- تعطیلات تابستان در مدارس حرفه ای روستائی بصورت روزانه ۱۵ تیرالی ۱۵ شهریور خواهد بود و در این مدت لااقل سه دانش آموزان بنوبت باید برای انجام امور عملی در مدرسه حاضر باشند.

ماده نهم- دروس نظری بقراردیل میباشد :

سال اول	سال دوم	سال سوم	
۲ ساعت	۲ ساعت	۲ ساعت	فارسی
" ۲	" ۲	" ۲	حساب
" ۲	" ۲	" ۲	طبیعیات

٪

ماده دوازدهم - معلمین این مدارس از مهندسين نارس التحصيل دانشکده کشاورزی و دانشسرای کشاورزی
تأمین میشود.

ب- برنامه تعلیمات مدارس حرفه‌ای روستائی (پس از خاتمه چهارساله ابتدائی) مناطق مختلفه کشور را لحاظ کشاورزی و طرح کلیات تنوع شرایط اقلیمی به چهار منطقه عمده بشری
زیرتقسیم میشود:

- ۱- مناطق شماره (۱) مانند ورامین - کاشان - قم - و مناطق مجاور کریرکه دارای تابستان گرم و خشک
وزستان نسبتاً سرد میباشد.
- ۲- مناطق شماره (۲) عبارت از مناطقی میباشد که آب و هوایشان معتدل میباشد مانند زنجان - تبریز - ک
کرمانشاه - شمال خراسان -
- ۳- مناطق شماره ۳ - مانند مناطق کرانه بحر خزر که در این نواحی کشت مرکبات - برنج - پنبه - کتان
کف و در بعضی از نواحی آن زراعت چای متداول میباشد.
- ۴- مناطق شماره ۴ - مناطق کرانه دریای جنوب میباشد که تقریباً آب و هوایشان جزو مناطق گرمسیری بشمار
میرود.

اساس تعلیمات در مدارس روستائی که در هر یک از مناطق تاسیر میشود بطور کلی در این برنامه تعیین گردیده
ولیکن چون در هر منطقه وضعیت کشاورزی از یک ناحیه بناحیه دیگر فرق میکند لذا برنامه تعلیمات کشاورزی
هر منطقه باید با وضعیت ناحیه تطبیق داده شود.

میزان ساعات دروس نظری کشاورزی و عمومی و ساعات عملیات در هفته مطابق جدول زیر میباشد.

سال سوم	سال دوم	سال اول	
۲ ساعت	۲ ساعت	۳ ساعت	۱- کشاورزی
" ۲	" ۳	" ۲	۲- درختکاری و سبزیکاری
-	" ۱	-	۳- دامداری
" ۱	-	-	۴- صنایع کشاورزی
%			

وزارت فرهنگ

(۴)

سال سوم	سال دوم	سال اول	
-	-	۱ ساعت	۱- مرشداری و پرورش بوقلمون
" ۱	-	-	۲- کرم ابریشم با زنبور عسل (در مناطق ۳ و ۲)
" ۶	" ۶	" ۶	جمع ساعات دروس کثا و رزی
" ۱	" ۱	" ۱	۱- درس بهداشت روستائی
" ۲	" ۲	" ۲	۲- آهنگری و نجاری و کاه رهای دستی (درس و عمل)
" ۹	" ۹	" ۹	۳- دروس عمومی ابتدائی (فارسی • طبیعیات • حساب و غیره)
" ۱۸	" ۱۸	" ۱۸	جمع کل ساعات دروس

عملیات و تمرینهای کثا و رزی در تمام بعد از ظهرها

عملیات و تمرینهای کثا و رزی بعد از ظهرها بتفاوت ۳ تا ۴ ساعت بنا بر موقعیت فصل خواهد بود.
تعداد ساعات دروس و عملیات در هفته که در جدول بالا تعیین گردیده فقط از لحاظ کلی میباشد و برنامۀ دروس نظری و فنی و عملیات باید بطوری متناسب با فصول مختلفه تنظیم شود که من حیث المجموع تعداد ساعات دروس و عملیات در هر رشته در تمام سال متناسب و معادل با اعداد پیش بینی شده در جدول بالا باشد.
در فصل زمستان و مواقعی که کاه رهای زراعتی زیاد نیست ممکن است تمام روز یا بیشتر ساعات مدرسه بتعلیمات نظری اختصاص داده شود و در فصل زراعت برعکس در آن آموزان بیشتر عملیات کثا و رزی بپردازند.
منظور اصلی از تأسیس مدارس روستائی اینست که کلیه اصول کثا و رزی عموماً و عملاً به شاگردان تعلیم داده شود تا آنان آموزان پس از سه سال تحصیل و عمل بتوانند تجربیات کافی بدست آورده و پس از خروج از مدرسه يك کثا و رزی فهمیده و ورزیده در کار خود باشند.
مدت تحصیل در هر کلاس سه ماه خواهد بود و هر دانش آموزی موظف است در آخر سال تحصیلی مدت یکماه در فصل تابستان به عملیات کثا و رزی در مدرسه بپردازد.

برنامه تعلیمات مناطق (۱) معتدل • گرم • مانند ورامین • خوار • قم • کاشان • یزد.

∴

دانش کشاورزی

در درس کشاورزی عمومی و خصوصی سعی میشود که زراعتهای عمده مندرجه و با محصولات کشاورزی که توسعه کشتان از لحاظ اقتصادی یا صرفه بنظر میرسد تعلیم داده شود.

بر این که دانش آموزان از همان ابتدای ورود با موزشگاه روستایی با اصول کشاورزی بهتر آشنا شوند لذا در سال اول طرز کشت و زرع انواع محصولات عمده آموخته خواهد شد تا بتدریج در طی سه سال آموزش عمل تجریبات کافی از اصول جدید کشاورزی بدست آورند.

در تدریس کشاورزی عمومی و خصوصی و همچنین سایر دروسهای کشاورزی باید سعی شود که مطالب کشاورزی حتی المقدور بزیان ساده و درخور فهم دانش آموزان شرح داده شود.

سال اول

۱- مختصری از ساختار زمین زراعتی و شیخ مختصری از ادوات دستی و دامی و موتوروی که برای تهیه زمین جهت کشت یا مواظبتها زراعتی بکار میرود (طرز عمل با ادوات دستی و دامی با یک عمده به دانش آموزان آموخته شوند)

۲- شیخ مختصری از کودها حیوانی • کودهای سبزه • کودهای مصنوعی • و علت تقویت و حاصلخیز نمودن یا آبیستن گذاشتن زمین - طرز انجام عملیات کشاورزی از قبیل شخم و خراش دادن زمین برای ذخیره کردن آب در زمینهای آبی •

۳- غلات • گندم • جو • ذرت معمولی و خوشه و آرن در این قسمت باید بنحویں طرق مختلف آبیاری غلات (بوسیله کرت بندی آبیاری بوسیله شیار و غیره) که اهمیت طول و عرض کرت یا طول شیار که بستگی بجنس زمین از لحاظ قابلیت نفوذ آب و نسی آب (قنات - آب رودخانه) دارد شرح داده شود و بهترین طرق آبیاری و انواع کرت بندی در منطقه تعلیم داده شود.

۴- نباتات ریشه یا غده چغندر قند - سیب زمینی و طرق مختلف کرت بندی و آبیاری که متناسب با وضعیت منطقه میباشد.

در این قسمت باید طرز زودری کردن سیب زمینی طرز نگاهداری محصول در سیلو یا در انبار شرح داده شود.

۵- نباتات لیفی یعنی - پنبه - آفتاب گردان - کرفس - کنجد - منداب - بزرک یا کتان •

درزراعت پنبه باید فلز کشت در کرت یا در روی بشته که در منطقه زراعتی معمول میباشد با بهترین طریقی که در محل آزمایش شده متذکر بعد و دلایلی که طریقی جدید که باید بکار برودش داده شود ضمناً اهمیت کشت ارقام پنبه های تار بلند یا تار کوتاه و زودرس یا دیررس بودن آنها و تناسب هر رقم با آب و هوای منطقه و لسوق مختلفه مهارزه با آفات و جمع آوری محصول و جلوگیری از اختلاط ارقام مختلف با یکدیگر باید توجه نمود.

۶- نباتات علوفه - یونجه - شبدر - اسپرس و غیره .

۷- بقولات - نخود - باقلا - لوبیا - عدس - ماش - شنبلیله و ماشک (بخصوص از لحاظ کودسبز) در هر یک از انواع زراعتها باید بهترین طرز کشت و مواظبت و مهارزه با آفات بومی و جمع آوری و نگاهداری محصولش داده شود.

سال دوم

مطالعه فیزیکی خاک

۱- ساختمان و عناصر متشکله خاک زراعتی (به طرز مفصل و به زبان ساده) در زمین و ساختمان و اثرات فشرده تان

۲- اقسام مختلفه خاک زراعتی و رابطه که بین جنس خاک و نوع محصول و طرز کشت بندی وجود دارد .

۳- خواص فیزیکی خاک - قابلیت جذب آب - نفوذ آب - اهمیت هوموس و تاثیر کود در مصرف آب و نگاهداری -

رطوبت در زمین .

۴- مطالعه کربن آب در خاک و طرز حاصلخیزی نمودن زمین یا شیرین کردن زمین بوسیله آبپاری در موقف طغیان

رودخانه یا در مواضعیکه از آب قنات چندان استفاده زراعتی نمیشود .

۵- مراقبت زمین های آبی زراعتی بوسیله ادوات مکانیکی - مراقبت در نگاهداری خاک زراعتی و جلوگیری از

سائیدگی آن در اثر باد و یا در اثر سیل .

انواع مختلفه شخم با تراکتور - یا گا و - اهمیت گا و آهن فرنگی و مقایسه با گا و آهن ایرانی .

انواع کولتیواتر - دیسک - غلطک - دندان - مال - ادوات و چین کن - شفره و ادوات و چین کن دستی

یادامی انواع بیل - و فوکا (بطور خلاصه)

در ضمن پیش ساختمان این ادوات و استفاده نشان درزراعتهای عمده محل عملاً تعلیم داده میشود.
 ۸- طرق مختلف مبارزه با ملج • سن • موش •
مطالعه تاثیر عوامل طبیعی درزراعت

۹- اهمیت عوامل جوی درزراعت • باران • برف • کرما • یخ بندان • شب نم • تکرک • باد • سین •
 نور آفتاب و اثرات مفید یا مضر که این عوامل در روی محصولت کشتا ورزی دارند در این قسمت ضمن تعلیم
 آنها از لحاظ معرفت الجوی با اهمیت باران • برف • یخ بندان • باد • سیل و طرز استفاده از این عوامل
 برای بهبود خاک زراعت و جلوگیری از اثرات مضر آنها همچنین اثراتی که بر روی محصولت کشتا ورزی دارند
 داده شود. منتهی از وضعیت معرفت الجوی منطقه بیان گردد.
 انتخاب بهترین بذر.

۱۰- اهمیت زراعتی ارقام بذر از لحاظ میزان عملکرد - درجه مرغوبیت زودرسی - مقاومت • در مقابل
 آفات بیماری •

۱۱- مختصری از طرق مختلف اصلاح بذر پنبه - غلت - سبب زمینی و طرز جلوگیری از اختلاط ارقام بذر در
 مواقع کشت یا برداشت یا در انبار •

۱۲- طرق مختلف بان کردن بذر و خارج کردن تخمها و علف هرزه و مواد خارجی - طرق مختلف ضد عفونی کردن بذر
سال سوم

۱- مختصری از زیورلژی خاک و میکروبیها شبکه باعث تهیه مواد قابل جذب نبات میگردند در زمین و در کود •
 ۲- اهمیت کودها حیوانی - طرز نگاهداری موق و طرز مدفون کردن آنها در زمین - کودهای سبز - کودهای
 معدنی و احتیاجات هر نوعی محصول به عناصر شیمیائی مختلف و طرز استفاده و استعمال هر یک از آنها •
 ۳- طرق مختلف تناوب زراعتی و آیین بندی متناسب با وضعیت منطقه - اهمیت مواظبت از زمین های آبی برای
 بارگیزی از هدر رفتن آب و مواد مغذیه •
 ۴- انتخاب محصولاتی که در منطقه کشتشان با ید توسعه داده شود با ذکر علت از لحاظ شرایط اقلیمی - نوع خاک

وضعیت آب و شرایط اقتصادی و بازاری فروش •
 ه- مختصری از طرز ایجاد قنات - نهر کشی - لای رویی - استفاده از آب رودخانه و وضعیت حق آب در منطقه و
 طرز جلوگیری از هدر رفتن آب •
 ۱- درخت کاری و سبزی کاری

سال اول

درختکاری

۱- شی مختصری از ادوات باغبانی - بیل های مختلف - کلنگ - شن کن - قیچی و ابزار باغبانی - شفره -
 بیلچه - زنبه - زنبه چینی دار - چها ریش آهنی - آب پاش - بذریا در - حمیر و شناسی - سم پاش - گردپاش -
 (کلیه ادوات باغبانی و مواد استعمال آنها با یدهدانش آموزان عملاً آموخته شود) طرز ساختمان شناسی -
 باغ - دلخانه •

۲- تهیه زمین

طرق مختلف بیل کاری و برگرداندن زمین و انواع شخم در باغبانی - خراش دادن به زمین - انواع کوبه های
 حیوانی و سبزو معدنی و خاک بردار باغبانی بکار می رود - تهیه چاله ها را کاشت و طرق مختلف کاشت (بطریق
 کنکس یا دو طرف کرت) طرق مختلف کرت بندی و طرز آبیاری نسبت به نوع درخت با تعلیم بهترین طریقی که در
 منطقه با یدمتداول گردد •

۳- اهمیت کشت میوه های یک جور و رقم بندی یا بسته بندی میوه های یک دست •
 ۴- از دید درختان میوه بوسیله بذر - قلمه - پیوند - پاجوش - خوابانیدن شاخه و طرق مختلف پیوند (ذر
 فصل مقتضی هر یک از مواد بالا یدبشاگردان آموخته شود) شی پیوندها زمتناسب برابهر درخت میوه •
 ۵- تهیه زمین خزانه و طرز کاشت بذر - جا بجا کردن نهال - مواظبت زمین خزانه در سال اول و دوم - و طرز مواظبت
 و نگاهداری نهال های پیوندی در زمین خزانه و در زمین اصلی •

- ۱- هرس درختان میوه (ببلور مختصر) وشی مختصری از انواع جوانه ها و طرز تشکیل میوه در روی شاخه .
 ۲- نگاهداری باغ میوه و تقویت زمین و جلوگیری از تبخیر آب .
 ۳- طرز برداشت میوه و نگاهداری و بسته بندی آنها .

سبزیکاری

- ۱- فوائد سبزیکاری و اهمیت غذایی سبزیجات .
 ۲- مولعیت و محل کشت سبزیجات - سبزیکاری توام با درختکاری - سبزیکاری در زمین آزاد (با سبزیکاری)
 ۳- طرز تهیه زمین از لحاظ سبزیکاری و اهمیت آیش بندی و تناوب سبزیجات و طرق مختلف کت بندی در زمین آزاد با توام با درختکاری در سبزیجات مختلف .
 ۴- تهیه زمین خزانه - جمعیه کاشت - انواع شاخه و اهمیت پین رس کردن سبزیجات با ذکر مثال در باره چند رقم سبزی (کاهو ، انواع کلم ، گوچه فرنگی ، بادمجان ، سیب زمینی معمولی و اسلا مبولی - هویج)
 ۵- اهمیت ردیف کاری و طرق مختلف کشت سبزیجات در کرت یا در روزن بسته .
 ۶- طرق مختلف آبیاری در کرت - آبیاری شیاری و غیره .

سال دوم

درختکاری

- ۱- کشت آنجیر و طرق مختلف از دیاد (قلمه - پاجوش) نگاهداری باغ آنجیر و حفاظت از سرما - طرز جمع آوری - میوه بسته بندی - طرز جدا بد خشک کردن و ضد عفونی کردن و بسته بندی آنجیر خشک .
 ۲- کشت و طرز از دیاد آنرا با ذکر خصوصیات ارقام معروف آنرا های ایران و طرز نگاهداری آنها در انبار .
 ۳- کشت درخت مو و طرز تکثیر - انواع هرس برای تشکیل پایه انواع هرس برای برداشت محصول - طرز مبارزه با سفیدک موزنجره و غیره - طریقه تهیه کشمش به طریق معمولی و کالیفرنسی - طرز نگاهداری انگور در انبار بسته بندی .

۴- کشت درخت پسته بطور مفصل - اهمیت پیوند - اهمیت نگاهداری پایه های بسته نرو مختصری از طرز تلقین -

نباتات و طرز جمع آوری محصول و اهمیت رقم بندی محصول .
 در طرز کشت و مواظبت و بهره برداری درختان میوه از قبیل توت - گوجه - زردآلو - هلو - سیب - گلابی
 بادام - کیلاس - آلبالو - گردو و ضمناً طبقه بندی میوه جات ذکر شده در بالا (بخصوص زردآلو - سیب) از
 لحاظ زودرس یا دیررس بودن - درجه مرغوبیت آنها از جهات مختلف و اهمیت کشت و انتخاب ارقام میوه
 زودرس در مناطقی که دارای تابستان گرم و خشک میباشد باید علاوه شود و همچنین مختصری از آمار صادرات
 خشک بار ایران و اهمیت اقتصادی میوه جات و خشک بار در ایران در هر قسمتی باید بیان گردد .

۱- کشت درختان غیر میوه .

چنار . کبوده . افاقیا . زبان گنجشک . بید .

سال سوم

سبزیکاری و صیفی کاری

کشت کلیه سبزیجات که در منطقه چه از لحاظ مصرف در محل و چه برای فروش در شهر و یا خشک کردن برای -
 صادرات اهمیت دارند .

محصول

باید مفضلاً از ابتدای کشت (درختانه یا شاسی یا در زمین آزاد) تا برداشت بدان آموزش آموزان علمای و عمال تعلیم
 داده شود ضمناً طرز زراعت متداول در محل و اهمیت ردیف کاری و هر کردن (در مورد گوجه فرنگی) قیام گذاشتن
 (گوجه فرنگی . نخود فرنگی و لوبیا سبز) با ذکر دلائل کافی گوشزد شود . در زراعت سیب زمینی بیشتر باید
 اهمیت انتخاب ارقام زودرسی - طرز سبز نمودن غده قبل از کاشت و در باره سبزیجات دیگر (مانند کلم . کاهنو
 . کرفس - گوجه فرنگی . بادمجان و غیره) اهمیت انتخاب ارقام پیش رس یا دیر رس یا وسط رس و طرز بین رس
 کردن نشاء در شاسی یا در جعبه ها و کاشت و یا خزان و همچنین طرز کاشت و کرت بندی و طرق مختلف آبیاری و طرز
 تهیه بذور مرغوب مفضلاً تعلیم داده شود .

باید حتی المقدور سعی شود که در کلیه دروس کتای و زنی و بخصوص امور باغبانی تعلیم مواد بطور منظم مطابق فصل
 کتای و زنی تنظیم گردد که دانش آموزان بلافاصله بتوانند عمل با انجام آن بپردازند .

زراعت سبزیجات نامبرده در زیر حائز اهمیت میباشد.

سبب زمینی . کاهو . گوجه فرنگی . بادمجان . کلم گل . کلم برزه . شلغم . ترب . اسفناج . تره .
جعفری . تربچه . پیاز . پیازچه . نعنا . گشنیز . مرزه . وسایر ارقام سبزی خوردن . سیر . چغندر لبروشی
هویج . کرفس . باقلا . نخود فرنگی . لوبیاسبزه . تره فرنگی . شنبلیله . (و زعفران در مناطقی که توسعه
گت آن مفید میباشد)

کنت صیفی جات عمده از قبیل خیار . گرمک . طالبی . کدو مسمائی . کدو حلوائی . هندوانه . خربوزه .
باید علاوه بر طریقه معمول در محل طرق فنی متناسب با محل و بهترین طریق کت بندی و آبپاری (و مبارزه
با آفات بومی مفصلاً تعلیم داده شود .

در این سال مختصری از گدگاری و طرز کت چند نوعی کلهاییکه در محل میتوان با هزینه کم برای تزئین باغ
نهی نمود تعلیم داده خواهد شد .

۲- دامداری

۱- فوائد دامداری و لزوم انتخاب نژادهای مختلف از لحاظ کار . گوشت . شیر . پشم .

۲- مراغب و تغذیه حیوانات - طرز ساختمان اصطبل . آغل . متناسب هوای محل . دگر نظافت و ضد عفونی

کردن اصطبل برای جلوگیری از سرایت امراض مسری - طرز حفظ کود حیوانی .

۳- مختصری از امراض مهم دامها از قبیل شارین - پیروپلاسموزا امراض مشترک بین دام و انسان .

۴- طرز تغذیه در هر یک از نوعی حیوانات - یراق بندی حیوانات کار - استفاده اسب در کارها و کت و رزی .

۵- مختصری از وضعیت کوسفندداری و چراگاههاییکه در بیلاق و قشلاق مورد استفاده قرار میگیرند .

۳- صنایع کت و رزی

۱- مختصری از میکروب شناسی از لحاظ فرمانها شیکه باعث تخمیر میشوند .

۲- خواص شیر و مراعات نظافت در دوشیدن و نگاهداری شیر و ذکر امراضیکه بوسیله آشا میدان شیرانتشار مییابد .

۳- تهیه پنیر . کره . روغن . خامه . سرشیر . ماست . کشک . با ذکر طرز تهیه در محل و بهترین طریقی که

امروزه متداول میباشد و طرز استعمال ماشینهای لبنیات .

۱- تهیه مایه خمیر جهت تهیه نان و اهمیت ارقام مختلف گندم در مرغوبیت نان .
۵- مرغداری و پرورش بوقلمون .

۱- کلیات و اهمیت مرغداری

۲- طرق طبیعی و مصنوعی جوجه کشی . شرح مختصری از ماشینهای جوجه کشی . طرز تغذیه و پرورش جوجه .
۳- ساختمان مرغدان و انواع لانه ها و طرز نظافت و جلوگیری از سرایت امراض و طرز تهیه ظروف آب و دانه و غیره
۴- مختصری از اصلاح نژادها و مرغ تخمیر و کوششی .

۵- مختصری از پرورش بوقلمون .

مناطق ۲- (خضند سرد مانند مناطق زنجان . تبریز . رضایه . کرمانشاه . مناطق شمال خراسان)

۱- کتلا و رزی

سر فصلهای درختکشا و رزی مانند برنامه مناطق (۱) میباشد ولی موضوع دیم کاری غلات - کشت سیب زمینی و بقولات
و همچنین کشت ارقام پنبه ها و فودرس توتون کاری اهمیت بیشتری را میباشند .
۲- درختکاری و سبزیکاری

اساسی تعلیمات مانند برنامه منطقه (۱) میباشد ولی در قسمت درختکاری بجای بهره برداری درختان انجیر و انار
طرز کشت و کار درختان میوه که اهمیت اقتصادیشان در اینگونه مناطق زیاد است مورد توجه قرار میگیرد .
میوه جاتیکه در اینگونه مناطق اهمیت اقتصادی دارند شرح داده میشود .

میوه زرد آلو . میوه سی . بادام . گردو . هلو . سیب کلابی . فندق . گیلاس . آلو بالو . توت . البته درجه اهمیت
هریک از این میوه جات و وضعیت طبیعی از هر یک نامهای با ناحیه دیگر فرق دارد و در هر ناحیه کشت و زرع و بهره برداری
آن نوع اصولاتی که بیشتر اهمیت دارند باید از لحاظ تعلیمات فنی و عملی بیشتر مورد توجه قرار گیرد .
علاوه بر طرز تکثیر و بهره برداری درختان میوه ذکر شده در بالا باید طرز خشک کردن میوه جات را به طرز -
کالیفرنسی

ویا به طرز معمول رقم بندی بسته بندی آنها برای صادرات با صرف داخله تدریس شود.

۳- دامداری

موضوع حفظ چراگاههای طبیعی بطور مشروح در این درس تعلیم داده میشود.
علاوه بر دروس صنایع کشتا و رزی و غوغداری با یدیز و رز، زنبور عسل در این منلقه تعلیم داده شود.
درس زنبور عسل

مختصری از دوره زندگی زنبور و سایر زمان یک کندوی عسل - ساختمان کندوهای ایرانی و فرنگی و رجحان ارقام کندوهای فرمگی تهیه اوراق مشبك موم و طرز گذاشتن آنها در چها رچوبه - طرز نگاهداری و مواظبت کندو - برداشت محصول نگاهداری کندو در زمستان - ایجاد کندوی جدید - ذکر ارقام نباتاتیکه مورد استفاده زنبور عسل میباشد.

مناطق سٲا (کرانه بحر خزر)

کشتا و رزی

درس کشتا و رزی ما نند بر نامه مناطق (۱) میباشد با این تفاوت که

۱- در قسمت کشت سلات زراعت برنج بطور مفصل تدریس خواهد شد ضمناً مکا نیسم کا رخا نجات برنج با آن کنی گریزه میشود در زراعت گندم و جو موضوع دیمکاری فاریاب و اهمیت پاک کردن بذرها در تخم علفهای هرز (بخصوص بذر چیچم) مفصلاً بیان خواهد شد.

۲- در قسمت نباتات ریشه ای و غده ای موضوع زراعت سیب زمینی در مناطق ییلاقی و قشلاقی بطور مفصل تدریس میشود.

۳- زراعت کتان و کنف - طرق مختلف لیف گیری برسیده دست و یا بوسیله کا رخا نجات، برای این درس افزوده میشود.

۴- در قسمت نباتات لیفی و دانه ای - کشت فستق (بادام زیر زمینی) و طرز عمل کا رخا نجات، روغن کشت و طرز کشیدن روغن پنبه دانه • بادام زمینی - کلزا • زیتون • نیز بطور خیلی خلاصه تدریس میشود.

در خصوص زراعت پنبه . اهمیت انتخاب بهترین بذور و روش‌های جلوگیری از اختلاط بذور . طرز زراعت در اراضی
دیم و قاربان . رقم بندی رقم پنبه از لحاظ بلندی و کوتاهی تار . زودرسی و دیررسی و اهمیت اقتصادی
هریک . طرز برداشت محصول و جریان کار در کارخانجات پنبه پاک‌کنی . مبارزه با آفات هومی مفصلاً .
تدریس خواهد شد .

۶- در دست نیات علوفه . اهمیت مراتع در بیلاقی و فسلای و مراتع جنگلی و بهترین طریق استفاده و
نگاهداری از آنها و همچنین زراعت پیونجه . شذر . اسپرسو غیره تدریس خواهد شد .

۷- زراعت زردچوبه و طرز خشک کردن محصول نیز اضافه میشود .

۸- موضوع توپونکاری اهمیت اقتصادی ارقام مختلف توپون . طرز کشت و بهره برداری . طرز جمع آوری محصول
خشک کردن در تلمبار نیز به پنبه و من افزوده شود . (طریق کندی است لذا در منطقه درس تلفظ و روشی و علم داده شود به طرز دقیق با دست
چون آب سرد و یخ و کوره بحر و زراعت شرقی به غرب متفاوت و هر منطقه دارای وضعیت محل داده شود .
درختکاو و میوه‌سازیکاری

سرفصلهای این دوره درین ما نند بهر نامه . منطقه (۱) میباشد با این تفاوت که :

۱- اساسی تعلیمات باید با وضعیت منطقه تطبیق گردد و چون در اکثر مناطق درختکاری بطور دیم انجام میگردد
لذا اهمیت و خراش دادن زمین برای جلوگیری از تبخیر آب . همچنین طرز مختلف آبیاری در انواع مرکبات در
فصل تابستان اصول زراعتی مفصلاً تدریس خواهد شد .

همه کشت مرکبات و چایکاری در مناطق ما زندران و کیلان اساسی درسیها غایب نمیشوند .

۲- در دست درختکاری کشت و بهره برداری درختانی که اهمیت اقتصادی دارند مانند تنوت (چیت تغذیه گرم

ابریشم) بونک و اوکاتیه مخرمالو . از کبیل و اهنونی . آلو . گوجه . سیب . تدریس خواهد شد و بهره برداری

درختان میوه از قبیل مویز . سیب . کلابی . انجیر و غیره در درجه دوم اهمیت میباشد .

۳- چایکاری . تهیه خزانهای ایجاد باغ چای و هر سهی مختلفه بویچای . برگه‌چینی . مختصری از طرز عمل

کارخانجات چای خشک کنی با این درس اضافه میشود .

۴- موضوع مصور کردن باغات به وسیله چهره‌های طبیعی (کاکدوس . آلوک و سایر گیاهان) یا مصنوعی با این

درس افزودن میباید.

۱- اهمیت اقتصادی جنگل و مختصری از جنگل دارن و جلوگیری از انهدام جنگل و توسعه کشت درختان جنگلی که چوبشان از لحاظ صنعت اهمیت فراوانی دارند تشکیل يك فصل مهمی را در این درس میدهد.

طریق مختلف جلوگیری از زشته شدن خاک زراعتی در تپه ماهورها که زراعت یا درختکاری میشود نیز در این منطقه اهمیت وافری دارد. علاوه بر قسمت دامداری • مرغداری و صنایع کتاورزی •

۲- قسمت پرورتن کرم ابریشم که متضمن سرفصلهای زیر میباشد تدریس خواهد شد.

کرم ابریشم

اهمیت اقتصادی کرم ابریشم - مختصری از دوره زندگی کرم ابریشم - تلعبا روابول فنی که باید در پرورتن کرم ابریشم بنیان زد - طرز جمع آوری پیله و خفه کردن و نگاهداری آن شناسائی امراض مهم کرم ابریشم • (پیرین • مورکا ردین • گلانشری کو طرز جلوگیری از آنها - اهمیت سلکسیون و تهیه تنم کرم ابریشم که فالدا مران مسریه میباشد •

همچنین مختصری از زبید ماهی های مختلف - تخمگذاری ماهیها در رودخانه ها و بهترین طریق بید ماهی باید تدریس شود •

مناطق ۴ کرانه دریای فارس

چون آب هوا و وضعیت اقتصادی و موقعیت این کونه مناطق نسبت بهم بسیار متفاوت میباشد لذا تعیین موادی که تدریس میشود •

بطور کلی در اینجا پیش بینی میگردد • البته در هر منطقه کو مدرسه روستائی تاسیس میشود باید برنامه تملات با وضعیت محل تطبیق گردد •

کتاورزی

کتاورزی عمومی مانند برنامه مناطق (۱) تدریس میشود در زراعت خصوصی مفادی که باید تعلیم داده شود عبارتند از:

۱- کشت غلات • (گندم • جو • ارزن • برنج • ذرت • خوجه ای بطور دیم و فاریاب)

۱- نباتات لیفرو دهنی (پنبه . کرچک . آفتاب گردان . کنجد . کتان . کنف .)
 ۲- از بین نباتات علوفه و بقولت آنچه کشتن در منطقه امکان پذیر میباشد (مانند یونجه . اسپرس .

پدره)
 ۳- کت نیشکر

درختکاران و سبزیکاران

۱- سرز تدریسها نندبرنامه مناطق (۱) میباشد با جزئی تفاوت .

۲- چون اکثر این گونه مناطق میتوان سبزیجات پیرسوس تهیه و چندماه بطور آنها را به بازار تهران ویا سایر شهرها ارسال داشت لذا کت صیفیجات (بخصوص هندوانه . خیار . کدو . بادامان . وغیره) و سبزیجاتیکه اهمیت اقتصادی داشته ویا مصرف محلی دارند تدریس خواهد شد .

۳- قسمت درختکاری . کت خرما . مرکبات . انگور . نارگیل و بعضی زمیره . کت کرمسیر (مانند پنبه . موز) در قسمت های دامداری صنایع کتار و رزی مرغداری . و پرورن بوقلمون . سرفصلها زروان یا یدیا تطبیق با وضعیت محل معین گردد و در صورت لزوم موی سبدمله هی بهترین بارین و سیدماهی در رودخانه و دریا نیز تدریس شود .

— فارسی —

۱- قرائت برای کلاسهای اول و دوم و سوم .

خواندن قطعات نظم و نثر اخلاقی ساده و فصیح از آثار ادباء و بزرگان ادب با توجه بمعانی و جملات و فهم - مقصود (قطعات نظم و نثر یا یدلوری انتخاب شود که احساسات میهن پرستی و شاهدوستی و وظیفه شناسی و همتدین صفات نیکه دیگر مانند راستی و درستی . صحت عمل . امانت . عفت . اطاعت . بقوا نین . اب . احترام بدرو مادر و معلم و بزرگان . نظم و ترتیب . کمک به مستفدان و بینوایان . سعی و کوشش و غلا قمندی بکار در آنان ایجاد نماید .

در کتاب فارسی مدرسه روستایی با یدلاقل شن احوال سی نفر از مخترعین و مکتشفین و فضلا و دانشمندان ایران و عالم درج شود .

در سه سال مدرسه ریستاشی دانش آموزان با یدلاقل دو دست و پنجاه بیت شعرا ز آثار بزرگان ایران حفظ نمایند.

۲- انشاء برای کلاسهای اول و دوم و سوم.

نوشتن و خلاصه کردن حکایات کتاب و نوشتن موضوعهای ساده مبنی بر مشاهده دانش آموزان و همچنین نوشتن نامه با اولیاء خود و مریدان و رفقا و اقوام و مراسلات تجاری.

۳- املا برای کلاسهای اول و دوم و سوم.

۴- تبصره - در املا ابتدا با یداز لغاتی که مورد احتیاج و سه اول در محاوره فارسی مختصراً در قسمت کتاب درز است شروع نموده و بعداً بتدریج لغات دیگر را از لحاظ املا بیاموزند.

۵- از روی کتاب قرائت با مطالب خارج در حدود کتاب قرائت.

۶- دستور که با یدنمن قرائت فارسی تدریس و تمرین شود.

الف. کلاس اول

حروف هجاء - حروف متصل و منفصل - حرکات و علامت - اسم عام - اسم خاص - مفرد - جمع - نعت - اسم اشاره - عدد بطور اختصار.

ب- کلاس دوم - تعریف فعل فاعل و مفعول - مدور و اقسام آن - ماضی - مضارع - مستقبل - افعال معین

۸- و نام لازم و متعدی معلوم و مجهول - مطالبقت فعل با فاعل.

ج- کلاس سوم - مسند و سند الیه - رابطه - ترکیب و نظم جمله - اقسام جمله - حروف اضافه - حروف ربط - حروف استفهام - اصوات - بطور اختصار.

تاریخ و جغرافیا

۱- تاریخ

از برنامه تنظیم شده آنچه که باید دانش آموزان بخاطر سپارند از تاریخ ایران تشکیل و نام سلسله ها و موسسین آن سلسله پهلوی و قیامیه برنامه تاریخ بصورت قرائت و حکایت و خلاصه نمودن گفته شود.

الف - بیان اول

تاریخ ایران
 نزاد آریاء بخصوص آن • دولت مادی • تشکیل دولت هخامنشی احوال پادشاهان بزرگ آن • سلسله اسکندر
 اعیان حکومت ایران و اقتدار خاندان اشکانی • شخصیت های برجسته اشکانی • تشکیل سلسله ساسانیان •
 تمدن و پادشاهان بزرگ آن • ظهور اسلام • سیرت حضرت رسول اکرم ص و حضرت امیرالمؤمنین ۴ • خلفای اولین
 اسلام • تمدن اسلامی و تاثیر ایران در توسعه آن •

ب - کلاس دوم

تاریخ ایران
 صف بنی عباس از دوران خلافت تا رونق الرشید و مخالفت عناصر ایرانی در اداره متصرفات خلفاء نهفت ایران
 طاهریان • صفاریان • دیلمیان • سامانیان • غزنویان • سلجوقیان • و خوارزمشاهیان • (راجی به موسسین
 و هیلالین بزرگ و وقایع مهم تاریخی زمان آنها • شی مختصری داده شود) انقراض خوارزمشاهیان •

ج - سال سوم

تاریخ ایران

تاریخ ایران
 انقراض خوارزمشاهیان و تاسیس سلسله مغول (بنحو اختصار ذکر شود) - حمله تیمور به ایران بنحو مختصر
 ذکر مختصر از حکومت ترکمانان • تشکیل سلسله صفویه و احوال پادشاهان بزرگ آن ^{افشای} ریه و زندیه و قاجاریه
 (در قاجاریه بوضع آشناسدن ایران با تمدن اروپائی و تاریخچه مشروطیت بیشتر توجه شود)
 تاسیس سلسله پهلوی • ترفیقات عصر حاضر •
 تاریخ عمومی - مطالب کلی و عمومی بسیار مختصر راجع به ممالک آمریکا • انگلیس • فرانسه • روس • المان •
 ایتالیا • ژاپن • چین) و دولت اسلامی و ممالک مجاور ایران و سازمان ملل متفق •

وزارت فرهنگ

(۲۰)

۱- هیئت دولت (قوه قضائیه) (وزارت دادگستری و دادگاهها و باستان) طرز انتخاب نمایندگان مجلسین - طرز تشکیل هیئت دولت - تعداد وزارتخانه ها - تقسیمات کشور (استان - شهرستان - بخش - ده) شهرداری و انجمن شهر و طرز انتخاب انجمن شهر و شهردا و عواید آنها - عوارض محلی .

۲- ارتش و تشکیلات آن . ((نظام وظیفه . مرزبانان و نگهبانان - حاکمات نظامی)) .

۳- فرهنگ - تعلیمات اجباری . تربیت بدنی و مسابقات عمومی کشور . انجمن همکاران خانه و مدرسه .

۴- دارایی . بودجه لزوم - مالیات و طرز مصرف آن

بهداری . بهداشت عمومی بیمارستانها - درمانگاهها و مبارزه با بیماریها .

کشت و زرع - مبارزه با آفات کشت و زرع . کشت و زرع با اصول جدید . حفاظت جنگلها . درختکاری . آبیاری .

مدیریت کشور . آبرو و آب و هوا . سرشماری عمومی . شهرسازی . زاندارماری . عمران و آبادی

مواصلات و ارتباطات . طرق و شوارع . راه آهن . هواپیما . کشتی رانی . تلفن و تلگراف و رادیو . پست .

خارج . سفارتخانه ها و نمایندگیها خارجی . سفرای خارجه ایران . (سفیر . وزیر مختار . قنصل)

سازمان ملل متحد و تشکیلات آن . صلیب احمر و شیر و خورشید سرخ .

مالکیت . شرکتها . صندوق تعاون . محاسن . بانکها . (ملی . کشت و زرع . رهنی) بیمه . کارخانجات

نانون کاره . راه آهن . کارگروکار فرما . هیئت عمل اختلاف . موجودات مهاجره . مالک و زارع . حریم فنوات . بستر

روخانهها . صید ذبایح . ازدواج . انجمنهای خیریه و تعاونی و سازمان شاهنشاهی و خدمات اجتماعی .

اوراق و مصرف آن .

سال اول

فیزیک

کار در آزمون پیشگاه و آزمونهای ساده برای سنجش کمیت های ذیل :

طول . سطح . وزن . زمان . مسافت . سرعت .

سال دوم

نیروی سنگینی • شاعول • خط شاعولی • مرکز ثقل • نیروسنج • ترازو • وزن مخصوص • تعادل جسم جامد (بطریق
تجربین) اهم • گرما • درجه حرارت • میزان الحرارة • انبساط • تغییر حالت • (ذوب • انجماد • تبخیر
مکانیک • حرکت • حرکت آزاد جسم • کار • توان و واحدهای عملی آنها •

سال سوم

جریان الکتریکی • بیل • ولت متر • آمپر متر • قانون اهم • مقاومت • قانون اول • چراغ برقی • آکوبولانتر
آزمایش الکتروولیز • آهن ریای طبیعی و الکتریکی • موتور الکتریکی • عده نوسانات در جریان متناوب • صنعتی
غازن • تراستور موتور •

شیمی

تمام مطالب برنامه شیمی فقط باید بصورت ازمایش و بدون ذکر فرمول بیان شود.
سال اول (یک ساعت در هفته)

هوا • اکسیژن • ازت • لزوم اکسیژن برای سوختن • ذغال • گاز ذغال • سوختنیها مهم • (نفت • نفت سیاه
بنزین • ذغال سنگ • ذغال چوب • و چوب) مزیت آنها نسبت بهم - شرایط سوختن کامل • آتومسوزی • آتش
نشانی •

سال دوم - (یک ساعت در هفته)

گوگرد • کبریت • دود گوگرد • طرز جلوگیری از زنده زدن فلزات مهم (آهن • مس • آلومینیم) کودهای کشاورزی
و داروهای دفع آفات • اجسام کربها • (طبیعی • مصنوعی) نفت • بنزین • نفت سیاه • وازلین • روغنهای
ماشین • (تراکتور) چراغها نفتی و چراغها فشاری •

سال سوم - (یک ساعت در هفته)

سکه و تخمیر قند (نیشکر و چغندر) نشاسته • فکول • پنبه • کتان • کاغذ • پشم • ابریشم • (طبیعی و مصنوعی)

شیر و تخمیر آن • چربیهای حیوانی و نباتی • ماست و پنیر • صابون • شمع • ذکر داروهای مهم با نشانیهها و
مورد استعمال آن •

علوم طبیعی سال اول

بدن انسان

استخوان بندی بطور اختصار • و مختصری راجع به عضلات • دستگاه گوارش • دستگاه دم زدن • مختصری راجع
بگردنه (گلیه و غددهای مختصری در خصوص مغز و حواس) از حیوان فقط مختصری راجع به چشم و پوست بدن شش
داده شود (دستگاه گردش خون بطور خلاصه نظر کلی باصل ساختمانی بدن • ذکر ناپهلوی (یاخته) و تذکرات
نکته که ممکن است یاختهها بحالت آزادی مانند میکروب بعضی امراض یا بحالت اجتماع زلفندی میزنند • ذکر
نام میکروبکب و اهمیت آن از نظر کشاورزی •

بهداشت

تعریف غذا بدون قید تقسیم (در این قسمت با بیان بسیار ساده غذا را تعریف کرده ضمناً مواردی که بر آنها
تعریف غذا اطلاع نمیشود ولی در تغذیه موجودات منتهای درجه مهم است • و ویتامینها نامیده میشوند که
زنده باشی مختصری مهمترین خاصیت آنها را یادآور شوند • گوارش غذا • گرسنگی مضرات تغییر ساعت غذا • مضرات
پر خوری (تذکراتی که معده در نتیجه زیاد خوردن کشاد شده و پسرا ز مدتی بصورت اول بر نمیگردند باعث
سوء هضم میشود) غذا های کافی و غیر کافی (منظورش اغذیه ایست که در حین کم برای بدن مفید بوده و یا که
اغذیه های مانده اند که مواد غذایی کافی ندارد موجب ایجاد سوء هضم میشود) آب • آب آشامیدنی و شرایط آنها
آبهای آلوده • آب چشمه ها و قنات و چاه • مضرات آب یخ • مختصری در خصوص بعضی میکروبها که بوسیله آب
منتقل میشود مانند خصبه • اسهال پاشی مختصر • مضرات وجود استخراها و مانند آنها • و با دلالتها • مختصری
در خصوص بعضی میکروبها که بوسیله پشه با انسان سرایت مینماید مانند مالاریا (وزندگانی نوزاد پشه مالاریا
در آب • مضرات پرنج کاری در ارضی با پلاستی قسمی که در نواحی شمال مملکت انجام میشود) تذکراتی که
که وجود زالوها موجب مکیدن خون بدن زان شده و آب با پلاستی نیز در تولید امراض مفصلی موثر است و بروز مالاریا
در کشتزارها پرنج) مختصری راجع به جوشانیدن و تصفیه آب • بهداشت دستگاه دم زدن • هوا سالم و میکروبها

%%

که بوسیله هوا وارد دستگاه دم زدن میشود (تربیب . سن) طریق بهداشتی دم زدن (دم زدن از زمینی) مزاج
دم زدن ایندردیدگرنیبه و انسیددوگرس . اطلاق خواب . ضرات تنفس . در شب . زبرد درختها و فایده . تنفس . در زمانه
در زبرد درختها . طریق ساده . برای زهیره مساکن . بهداشت پوست . تنفس پوستی . استحمام با آب گرم و یا آب
سرد . بهداشت دهان و دندان . نگاهداری موی سر . بهداشت چشم و گوش و بینی بطور خلاصه . ورزش و اثر آن در
مخدرات . استخوانها و نمویدن .

سال دوم

تعریف گیاه . نباتات نیز مانند حیوانات بدنشان از یافته درست شده . گیاه کام و گیاه ناقص . در بدن گیاه
دو دستگاه یعنی تغذیه و دیدن تولید مثل موجود است ریشه . شکل ظاهر . ساختمان داخلی . (خیلی باختصاص)
اقسام ریشه . جهت نمو ریشه . عمل ریشه . موارد استعمال ریشه از نظر کثا و رزی تبصره . بایستی در اعمار
ریشه اهمیت بین زدن . شخم کردن و تغییر نوعی زراعت . سنواری و غیره گفته شود و اهمیت بر جان کاشنده -
(نارهای جذابه) از نظر جایجا کردن درخت و موقع جایجا کردن درخت گوشزد نمود . ساقه . شکل ظاهر . اقسام
جوانه . مختصری از ساختمان داخلی . اقسام ساقه . جهت نمو و تاثیر نور در ساقه . اعمار ساقه . شاخه
خوابانیدن . قلمه زدن . پیوند زدن . موارد استعمال ساقه (از نظر کثا و رزی بایستی بعضی مطالب شرح داده
شود) برن شکل ظاهر . ساختمان داخلی بطور اختصار . اقسام برن . عمل برن در اعمال برن بایستی مان
ریشه و ساقه تنها اسم برده شود و عمل تعیین یاخوی کردن و تنفس و کرس دیری را در تحت عنوان جداگانه
نهند) موارد استعمال برن (بیشتر از نظر کثا و رزی و راجع به توتون و تنباک که طرق مختلفه زراعت و اهمیت -
بهداشتی آن گفته شود) گل . ساختمان ظاهر و شکل کام . گلها ناقص و دیاگان یبیا به و دویا به . اهمیت
گل در طبقه بندی گیاهان . گل آزینی و اقسام آن عمل گل . میوه و اقسام آن . دانه . نکات لازم کثا و رزی در
خوسر دانه (بیشتر منظور در شرا بل نمود داخلی و خارجی دانه است) موارد استعمال دانه - نگاهداری دانه ها از

کثا و رزی
بهداشت

تقسیم غذای ساده و مرکب . غذای حیوانی . گوشت . صفات گوشت سالم . اقسام گوشت . اجتناب از

اجتناب از خوردن اغذیه فاسد و میوه جات نارس • مسومیت غذائی بوسیله گوشتهای کندیده و آلوده •
 اجتناب از خوردن سبزیجات خام و ضد عفونی نشده • (نذکر چند مرض که بوسیله سبزیجات خام درسدن
 و کربان مطلب که کشاورزان بایستی از لحاظ بهداشت عمومی نیز برای مینلانساخن اشخاص در کود و آب و غیر
 مراعات کامل کنند) اجتناب از خوردن گوشت حیوانات مبتلای بامراض مانند سیاه زخم و سل (با مراعات نکات
 ضروری تغذیه از غذاهای محفوظ در جعبه ها (کسروه ها) بعلت نداشتن وینامینها نخ مرغ • شیر • ماست
 (نذکر نکات لازم راجع بنگاهداری نخ مرغ و شیر وجودشانیدن شیر • نهیه ماست و نیبرو غیره) اغذیه کیا
 خوراکی ساقه های خوراکی • برکهای خوراکی (راجع بپرگ چای مفصلتر صحبت شود و از نظر بهداشت هم
 در خصوص انگور بایستی آبغوره • شیر • سرکه • شراب و اقسام عرق از نظر
 خوراکی و سنی میوه جات (در خصوص تریاک بحث شود) اقسام حبوبات و غلات (دانه قهوه و کاکائو بایستی از
 طرز نگاهداری سیب زمینی • چغندر • پیاز • سبزیجات و میوه جات • طرز
 مفصلتر شرح داده شود •) طرز نگاهداری سیب زمینی • چغندر • پیاز • سبزیجات و میوه جات • طرز
 برجات و خیار شور • (در غلات بایستی برنج • کسدم • جو • ذرت بیشتر شرح داده شود ضمناً رعایتها
 و ای از آنها • طرز کاشتن عمل بانراکتور • درو کردن • آسیا کردن • نهیه نان • اقسام نان (نیصره - نکات
 بایستی بصورت قرائنی نوشته شود ضمناً مالت و آبجو هم شرح داده شود) بهداشت مسکن • انتخاب زه
 بایر حرارت • آفتاب • رطوبت • طرق مختلف گرم کردن منازل • ضد عفونی منازل • البسه و اثاثیه
 طرف کردن ساخن لکه ها از البسه و ملانف و غیره (در قسمت بهداشت غیر از آنچه که راجع بانسان نذ
 سن نیز راجع ببهداشت حیوانات اهلی نیز مذکور شود •)

علوم طبیعی سال سوم

دره بندی و فایده آن (گیاهان و جانوران) دره بندی جانوران • دره بندی گیاهان (پس از ذکر
 درسه از حیوانات یا نباتات بایستی چند گیاه مهم یا جانور بعنوان مثل گفته شود و در مورد جانوران سه
 توجه شود) آشنا ساختن دانش آموزان بچگونگی تحقیق در تعیین اسم گیاهان (فایده کتابهای فلور
 آنها) جدول اقسام مهم گیاهان مورد استفاده کشاورزی با قید چگونگی تکثیر (قله زدن کاشتن نخ
 آب و هوا • موقع زراعت • چگونگی کود و تربیت آن • جدول اقسام عمده جانوران که از نظر فلاحت
 نید طول مدت زندگی و کیفیت رشد و نقاطیکه از کشورها که اقسامشان در آن نواحی از سایر نقاط بهترند
 مفاده از آنها •

جدول مذکور در فوق بیشتر از نظر رجوع بمطالعه دانش آموزان است •

زمین شناسی

وزارت فرمبات

(۱۵)

ساختمان زمین (منظور از ساختمان زمین ماده مذاب • فشر جاند • آب و هوا میباشد)
 باد و اقسام آن • تاثیرات باد •
 هوای گرم و هوای سرد •
 بخار آب • تاثیرات بخار آب (از نظر کشاورزی بایستی از آن بحث شود) ابر • باران
 از نظر کشاورزی و در نقاطیکه از روی کره باران در آنجا بیشتر میباشد • تعیین مقدار
 باران • اهمیت باران از نظر کشاورزی و در نقاطیکه از روی کره باران در آنجا بیشتر میباشد • تعیین مقدار
 باران • اهمیت باران • برف • برف • و مناطقات آن • یخچال • اهمیت یخچالها از نظر کشاورزی • آبیاری
 دریاچه • آبشارها • دگر مانیهای محلی • میل و جلو گیری از آن • سنبندی و اهمیت آن
 باطلا آنها و مضار آنها و طریق خشک کردن آنها • آبهای شور و چشمه ها چاه و قنات • دریا
 اهمیت دریا در کشاورزی و اقتصادیات کشورها • عمل آب دریا • تشکیل طبقات زمین • زغال سنگ
 تشکیل اراضی مرجانی و اهمیت آنها در کشاورزی • آتش فشان • مواد آتشفشانی • ذکر
 اهمیت اراضی آتشفشانی از نظر فلاحتی • عوارض آتشفشانی یاد کرد استناد از آنها •
 ذکر چند زلزله مشهور و مخصوصا زلزله های حادثه در ایران مانند زلزله سلماس
 و طریق جلوگیری از زلزله • چین خوردگیهای زمین • اهمیت نقاط کوهستانی و جلگه ای از نظر

مناست :

مختصری در خصوص میکروب امراض • طرق مختلف سرایت • واکسن ها • سرم ها • (در خصوص واکسن
 بعضی فقط مختصری از آنها تعریف و چنانچه واکسن و سرم مهم ذکر شود) امراض مسریه • زرد زخم • کچلی -
 تراخم • هاری • کرب • سل • اسمال خونی • آبله • سرخک • حصه • نیفوس • سلیمس • کال •
 بهداشت تغذیه و اقسام غذاها • بهداشت پوست بدن • (شناسنوی حیوانات • طفیلی یا
 حشرات هر یک و طریق هر طرف کردن آنها • چریدن پشم کوه سفند و غیره • امراض مسریه مهم پرندگان
 مانند ویای مرغان • کپک • د بانی • سیاه زخم (خون شناسی) سل • هاری • نا عون (موش میری
 ناوی) (ناویبری) ناویا (تب و لرز ناوی) آبله کتاو و نوسفند • بهداشت اصطبل و ساختمان آن • ضد
 امراض • دستورالعمل راجع بزخم بندی و مختصری در خصوص دواهای ضد عفونی کننده در انسان و حیوانات
 و طریق دفع حشرات مضره (حشرات مضره بایستی هم از نظر انسان و هم حیوان و نبات شرح داد
 شود)

مابیننده

سال اول - معنای کسر - صورت خروج - اقسام کسر - رفع و تجنیس - مقایسه کسرها شبکه دارای مخرج و با یک
مورند - ضرب صورت یا مخرج در یک عدد (یا تقسیم بر یک عدد) ضرب صورت و مخرج در یک عدد (یا تقسیم بر یک
عدد) قابلیت تقسیم بر ۲ و ۵ و ۹ و ۶ و ۱۰ - ساده کردن کسرها از راه قابلیت تقسیم - تحویل بیک مخرج همسوله
ضرب (و در کسره‌های ساده مانند $\frac{1}{3}$ و $\frac{5}{6}$ و $\frac{7}{12}$ و $\frac{3}{4}$ از روی قابلیت تقسیم) چهار عمل اصلی در کسر - اندازه
طول - مساحت اشکال - متر مربع - سانتیمتر مربع - مربع مستطیل - مربع - مثلث - متوازی الاضلاع - دوزنه
لوزی - آبرهکتار - جریب - مسائل ساده عملی .

سال دوم - مراجعه به عملیات روی کسرها و مساحت اشکال - تبدیل کسر متعارفی باء اربدون ذکر دوره‌های گردش
چهار عمل اصلی در اعشاره زاویه و اندازه آن ^{نواحی اندازه آن} و ^{نواحی اندازه آن} و نسبت و تناسب - کسرها شبکه با یکدیگر
نسبت مستقیم و یا معکوس دارند - حل مسائل تناسب از راه تحویل بواحد - تسهیم بنسبت - مشارکت - مراجعه
اختلاط و امتزاج - محیط و سطح دایره .

سال سوم - مراجعه به چهار عمل اصلی در اعشاره و کسرها و مساحت اشکال - مسائل ساده در معادله املاک - رسم خط
عمود و متوازی و دایره و مماس - مقیاس در نقشه - رسم اشکال بمقیاس معین - محاسبه در اعداد مرکب - نگاهداری
حساب جنج و خرج ماهانه - تعریف مکعب مستطیل - متر مکعب - لیتر - حجم مکعب مستطیل منشور
مخروط و استوانه - فورمولهای راجع با اندازه سطح و حجم اشکال منتهی - هندسی بوسیله استعمال حروف - حل
مسائل ساده از روی حل معادلات یک مجهول درجه اول

امول کلی مربوط به مدارس حرفه‌ای روستا شور و برنامه تحصیلات در مدارس مزبور در جلسات ۷۰۳ مورخ ۲۳ مهر ماه ۲۸
و ۱۱۷ مورخ شنبه اول بهمن ۲۸ طرح و تصویب شد که برای یک دوره بصورت آزمایشی بموقع اجرا گذارده شود و در
پایان دوره تحصیلات نتیجه آزمایش برای تصویب قطعی باستحضار شورایعالی فرهنگ برسد .

وزیر فرهنگ .

